

Meer en meer fouten gerechtshoven blijven zonder gevolg

STEEDS MEER CASSATIEZAKEN STRANDEN BIJ SELECTIE AAN DE POORT

Dirk Daamen

Maastricht – De Hoge Raad heeft begin juni een arrest gewezen waarin wordt toegelicht in welke gevallen voor een niet-ontvankelijkverklaring wordt gekozen. Al sinds vier jaar kan de Hoge Raad een cassatieberoep niet-ontvankelijk verklaren als de partij die het cassatieberoep instelt 'klaarblijkelijk' onvoldoende belang heeft bij het cassatieberoep of omdat de klachten 'klaarblijkelijk' niet tot cassatie kunnen leiden. De trend blijft dat steeds meer fouten van gerechtshoven zonder gevolg blijven. Waar liggen nog wel kansen om er in (of na) cassatie op vooruit te gaan?

Een verdachte die in hoger beroep is veroordeeld door het gerechtshof, kan zijn zaak nog in hoogste instantie voorleggen aan de Hoge Raad der Nederlanden. In de zogeheten cassatieprocedure beoordeelt de Hoge Raad of het gerechtshof het recht correct heeft toegepast. Dit gebeurt aan de hand van concrete klachten van de verdediging. De Hoge Raad kijkt dus niet opnieuw naar de feiten van de zaak en doet de zaak niet helemaal over, zoals bij hoger beroep. Geeft de Hoge Raad de advocaat gelijk, dan zal het arrest van het hof geheel of deels worden vernietigd en zal de zaak meestal opnieuw moeten worden gedaan door het hof. In 2012 is aan de Wet op de rechterlijke organisatie een nieuw artikel toegevoegd, met nummer 80a. Daarmee is 'selectie aan de poort' ingevoerd. Vroeger moest de advocaat-generaal altijd een conclusie maken als de advocaat een cassatieschriftuur had

ingediend, maar nu wordt eerst snel bekeken of er wel 'iets in zit'. Vinden de Hoge Raad en de advocaat-generaal allebei dat dit niet zo is, dan kan de zaak zonder conclusie en met een zeer korte uitspraak worden afgedaan. De verdachte wordt dan niet-ontvankelijk verklaard en er wordt niet toegelicht waarom de Hoge Raad het niet eens is met de argumenten van de cassatieadvocaat. Door de beslissing wordt het arrest van het hof direct definitief. De Hoge Raad doet dit in ongeveer veertig procent van de strafzaken.

Wanneer niet-ontvankelijk
 Volgens art. 80a RO kan de Hoge Raad in twee gevallen voor deze afdoening kiezen. Het eerste is 'klaarblijkelijk' onvoldoende belang: dan is er wel iets fout gegaan in hoger beroep, maar is die fout niet zo erg of kan die op een andere manier worden hersteld. Het tweede geval is dat de klachten klaarblijkelijk niet tot cassatie kunnen leiden: de advocaat heeft duidelijk geen gelijk of er wordt geklaagd over iets waarover je bij de Hoge Raad niet kunt klagen.

In 2012 had de Hoge Raad al een arrest gewezen over art. 80a RO, met al een reeks voorbeelden van gevallen waarin niet-ontvankelijkheid volgt: onder andere als het hof is vergeten te vermelden dat het voorarrest van de straf moet worden afgetrokken of als er niet is beslist over inbeslaggenomen voorwerpen. In het arrest van 7 juni 2016 geeft de Hoge Raad een overzicht van de ontwikkelingen sinds dat eerste arrest. Er is weer een hele serie gevallen bijgekomen waarin de Hoge Raad het artikel heeft ingezet, met name voor de categorie 'onvoldoende belang'. De rode draad in het arrest is dat het artikel wordt toegepast als de verwachting is dat een nieuwe behandeling van de zaak niet tot een andere uitkomst zal leiden. Als er toch weer (bijna) hetzelfde uitkomt, vindt de Hoge Raad het niet nodig dat de zaak helemaal opnieuw wordt gedaan. Dat is ook niet nodig als het arrest een fout bevat die voor iedereen duidelijk is: dan kan aan het hof een herstelbeslissing worden gevraagd. Deze benadering lijkt erg logisch, maar het gevolg is wel dat heel veel schendingen van

het recht 'onbestraft' blijven.

Kansrijke cassatieklachten

Waar is dan nog wel winst te behalen bij de Hoge Raad? De kansen zijn het grootst als de advocaat een cassatie-

klacht kan maken over een punt dat de kern van de zaak raakt, een punt dat van belang is voor de bewijsvraag of de strafoplegging. Als de Hoge Raad vindt dat de verdachte mogelijk ten onrechte of voor een te zwaar delict, bijvoorbeeld medeplegen in plaats van medeplichtigheid, is veroordeeld, zal de zaak opnieuw moeten worden behandeld. Klagen over een punt dat de selectie aan de poort meestal niet overleeft, is ook nog te proberen, maar dan zal de advocaat wel goed moeten uitleggen waarom het in deze zaak wel belangrijk genoeg is om de zaak over te laten doen.

Dirk Daamen is strafrechtadvocaat in Maastricht en lid van de Vereniging van Cassatieadvocaten in Strafzaken.

Rol advocaat beperkt bij verhoorbijstand

Van de redactie

Den Haag - De Tweede Kamer is akkoord gegaan met een voorstel die de rol van de advocaat bij het politieverhoor beperkt. Deze mag alleen voorafgaand en na afloop van het verhoor vragen stellen. Hij kan dus niet actief meedoen. Bert Fibbe van de Orde van Nederlandse Advocaten ziet nog wel een uitweg: 'De minister heeft gezegd dat wat er in het besluit staat als minimum geldt. In de praktijk mag daarvan worden afgeweken. Maar (...) de politie geeft er de laatste tijd geen blijk van verhoorbijstand te zien als een kans'. Fibbe is ook van mening dat adequate financiering ontbreekt. In de Tweede Kamer waren de SP en D66 het daarmee eens. Alle andere partijen niet. Dus kansloos.

Advocatenkantoor Groenendijk

strafrechtadvocaten

Een specialisme is een eis voor uw strafzaak, dat bieden wij u aan.

- Wij houden ons alleen bezig met strafrecht!
- Ruim 15 jaar ervaring in het strafrecht!
- Alle strafzaken op TOPniveau en Pro deo!
- Regelmatig bezoek van onze advocaat aan u!
- Wij zijn door het hele land actief!
- Alle acties in overleg met u!

Wij nemen graag uw Strafzaak over!

Bel ons: 070 427 93 13 of 06 28 09 56 91
 en vraag naar Mr. I.A. Groenendijk

Waar kent u ons van?

- Haagse Metselmoorden: *vrijspraak*
- Grootste cocaïnevangst ooit in Nederland: *vrijspraak*
- Interpol valse bankbiljetten: *vrijspraak*
- Verduistering geld bij Waardetransport: *vrijspraak*
- 1 Overval + 2x voorbereiding in Westland: *taakstraf*
- Coldcase, mensenhandel/smokkel, moord Rotterdam,
- Cocaine in lattenbodem,
- Enzovoorts.